

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2018

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1 Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

α. «κλήρηγκ»
β. Εθνικόν Κομπάτον
γ. Οργανισμός (1914)

Μονάδες 15

Να χαρακτηρίστε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:

α. Με σύνταγμα του 1844 δεν κατοχυρώθηκε το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι.
β. Ο Θεοδόρος Δηλιγιάννης υποστήριξε ένα κράτος κοινωνικής αλληλεγύης.

γ. Στην Ελλάδα, αντιθέτως από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, δεν διαιροφθωκήκαν ταχικά κόμματα μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα.

δ. Η Τράπεζη της Ελλάδος δημιύθηκε με αιροφυρή αίγμα της ΕΑΠ.

ε. Το κίνημα στο Θέριο υποστρέψθηκε από την ελληνική κυβερνηση.

ΘΕΜΑ Β1 α. Να αναφέρετε ονομαστικά τα αντιβιεζιλικά κόμματα. (μονάδες 3)
β. Ποια ήταν τα κοινά χαρακτηριστικά τους: (μονάδες 10)

ΘΕΜΑ Β2 α. Ποια ήταν τα στάδια οργάνωσης της Κρητικής Πολιτείας μέχρι και την έγκριση του Συντάγματος της; (μονάδες 10)
β. Ποια ήταν τα οικονομικά μέτρα που τήρησε η Κρητική Πολιτεία; (μονάδες 2)

Μονάδες 12

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντιλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται, να απαντήστε στις εξής ερώτησης:

α. Ποιες προσδοκίες καλλιεργούσε η ίδια της της ανάπτυξης του σιδηροδρομικού δικτύου στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα: (μονάδες 10)

β. Ποια ήταν η επίκτηση του σιδηροδρομικού δικτύου μέχρι και την πρώτη δεκαετία του 20ού αιώνα και ποιες δυσκολίες συνάντησε στην πραγματοποίησή της: (μονάδες 7)

γ. Σε ποιο βαθμό εκπληρώθηκαν οι αναπτυξικές προσδοκίες που γέννησε η κατασκευή του σιδηροδρομικού δικτύου στην Ελλάδα: (μονάδες 8)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Τοιουτόπτως [εννοείται]: με την κατασκευή σιδηροδρομικού δικτύου δε οι γεωργοί θα ηγέαντον τας εργασίας των, θα κέρδαιναν περισσότερα, και φυσικά τα λόγια θα εφεύροταν ο ουλικός και ηθικός βίος των, και η ανταλλαγή των προϊόντων [...] θα πάνενταν την ποιότητα, την πρόσταση και το κέρδος. Επειδή δε την γεωργίαν παρακολουθούσι πάντοτε αι τέχναι· και η βιομηχανία, ως και τανάταν, πολλών γεωργικών προϊόντων, μεταβαλλόμενης εις βιομηχανικά προϊόντων, θα ανεπάρποντο συγχρόνως, αι τέχναι· και η βιομηχανία. Τα έντοτε δε εισαγόμενο μοέδη προϊόντων θα έτανον, και το εκ τούτων περιστασεών των χρημάτων μας προκύπτων θα τα μεταχειρίζομεθαί εις προμήθειαν νέων προϊόντων έναντι της ή ενχωρίων.

¹ αι τέχναι = χειρωνατικά επαγγέλματα.

Α.Ν.Βερναρδάκης, Περί του εν Ελλάδι εμπορίου, Αθήνα 1885, σ. 40.

Το κείμενο αποδόθηκε στο μονοτονικό, διατηρήθηκε όμως η ορθογραφία του.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ, 1869-1907

Έτος	Χιλιόμετρα δικτύου
1869	9
1883	22
1885	222
1889	640
1892	900
1897	970
1903	1.132
1904	1.335
1907	1.372

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Από πολλές [...] απόψεις, η χρησιμότητά τους [ενν. των σιδηροδρόμων] για μια διαδικασία μετάβασης ήταν αμφιβολίσιμη, αν όχι τελείως αρνητική. Το ουλικός γραμμών [...] δείχνει ότι η ένσεις επενδύσεων δεν ήταν αρκετή για να δημιουργήσει συνθήκες οικονομικής απογειώσης. Άλλα και μεγαλύτερες ήταν οι επενδύσεις, πάλι ωστόσο σχεδόν αρχήστες. Η κατασκευή σιδηροδρόμων δεν μπορούσε να παιξειν τον ποντικό ρόλο για αναπτύσσαντας βιομηχανικούς κατασκευαστές δικτύουν και τροχαίου υλικού ούτε ήταν αρκετά ισχυρό κίνητρο για να δημιουργηθούν τέτοιες βιομηχανίες σε μια χώρα που δεν είχε σύρει και κάρβουνο. [...]

Ακόμα και στον τομέα των μεταφορών η εισφορά του σιδηροδρόμου στην ανάπτυξη της χώρας δεν ήταν αποφασιστική, όχι μόνο γιατί το δίκτυο δεν είχε παντού το ίδιο πλάτος γραμμών αλλά κυρίων γιατί είχε κατασκευαστεί, σε κάποια ελαφρότητα, έτσι που να εξυπηρετεί κυρίων παραλίες περιοχών. Ο ανταγωνισμός της ναυτιλίας θα ήταν ισχυρός απειλή σ' εποχή οικονομικής άνθησης: έτσισε να είναι σύμφωνο επιστροφή στη συνθήκες οξύτασης κρίσης, που είχαν προξενήσει ένα πολεμό τιμών στην αγορά των ναυτικών μεταφορών.

Γ. Δερτήλης, Κοινωνικός μετασχηματισμός και στρατιωτική επέμβαση. 1880 - 1909, Αθήνα 1977, σ. 78-79.

ΘΕΜΑ Δ1 Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντιλώντας στοιχεία από:

α. Το κείμενο Α, να αναφερθείτε στη ζήτηση της παραχώρωσης κλήρων στους πρόσφυγες-αγρότες μετά το 1923. (μονάδες 10)

β. Το κείμενο Β και Γ, να απαντήσετε στην εξής ερώτηση: Με ποιους τρόπους αωφελήθηκε η αγροτική οικονομία από την εγκατάσταση των πρόσφυγών: (μονάδες 15)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Καταστάσης αποκατάστασης των αγροτών στην Ελλάδα

Με βάση την παραπάνω παραγράφηση, οι αγρότες μετά την αποκατάσταση της οικονομίας της Ελλάδας στην περίοδο 1923-1927, θα έπεισαν την κυβερνηση της να ανανεώσει την αποκατάσταση της οικονομίας της Ελλάδας στην περίοδο 1930-1934.

Α. Δερτήλης, Καταστάσης αποκατάστασης των αγροτών στην Ελλάδα, Αθήνα 1977, σ. 100.

Το κείμενο αποδόθηκε στο μονοτονικό, διατηρήθηκε όμως η ορθογραφία του.

• αι τέχναι = χειρωνατικά επαγγέλματα.

• αι τέχναι = χειρωνατικά επαγγέλματα.